

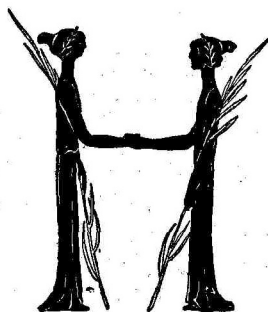

Γ. Κράουζε

Ἡ μοναχὴ

Ἡ ΔΙΑΘΗΚΗ ΜΟΥ

[Τὸ Γαλλικὸν περιοδικὸν «Je sais tout» δημοσιεύει τὴν ἐξῆς ἀνέκδοτον σελίδα, τὴν ὅπου ὁ Τολστόη ἔγραψε τελευταίως. Ἡ «Διαθήκη» ἀποπνίγει δὴ τὴν τὴν εὐαγγελικότητα καὶ τὴν λευκὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπην τοῦ μεγάλου γέροντος τῆς Ρωσσίας]

ΛΘΕΝ ἡ ὥρα νὰ εἰπῶ τὰς ὁριστικὰς μου γνώμας διὰ τὴν ζωὴν. Δὲν ἔχει πλέον λόγον ὁ δισταγμὸς καὶ ἡ σκέψις. Ἡ ὑπαρξίς μου σδύνει καθημερινῶς καὶ μπορεῖ νὰ χαθῇ αἰφνιδίως αὐριον. Ἄν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπηρετήσω κάπως τοὺς ἀνθρώπους, ἂν εἶνε δυνατόν νὰ μοῦ

συγχωρηθοῦν αἱ ἁμαρτίαι μου, ἡ ἄκαρπος καὶ ὑλιστικὴ ζωὴ μου, αὐτὸ θὰ τὸ κατορθώσω διδάσκων εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τοὺς ἀδελφοὺς μου, ὅ, τι ἐγὼ ἠμπόρεσα νὰ ἐννοήσω καλλίτερα ἀπὸ αὐτοὺς. Αὕτη ἡ σκέψις με βασανίζει ἐπὶ πολὺν καιρὸν.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν, καθὼς ἐγώ, ὅτι ἡ ζωὴ μας δὲν εἶνε ἐκείνη ποῦ ἔπρεπε νὰ εἶνε, καὶ γινόμεθα οἱ ἄνθρωποι δυστυχεῖς, ὁ ἕνας ἐξ αἰτίας τοῦ ἄλλου.

Γνωρίζομεν ὅτι διὰ νὰ εὐτυχοῦμεν καὶ νὰ κάμωμεν καὶ τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς, πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον μας ὡς ἑαυτόν. Ὅτι, ἂν μᾶς εἶνε ἀδύνατον νὰ κάμωμεν δι' αὐτὸν ὅσα θέλομεν νὰ κάμουν οἱ ἄλλοι δι' ἡμᾶς, τοῦλάχιστον δὲν πρέπει νὰ τοῦ κάμωμεν ὅσα δὲν θέλομεν νὰ κάμουν οἱ ἄλλοι δι' ἡμᾶς.

Αὐτὰ διδάσκουν αἱ θρησκείαι ὅλων τῶν λαῶν, αὐτὸ προστάζει ἡ λογικὴ καὶ ἡ συνειδήσις κάθε ἀνθρώπου.

Ὁ θάνατος τοῦ σαρκίνου περιδλήματος ποῦ μᾶς ἀπειλεῖ κάθε στιγμὴν μᾶς ὑπενθυμίζει

τὸν ἐφήμερον χαρακτῆρα ὅλων μας τῶν πράξεων. Τὸ μόνον λοιπὸν ποῦ ἠμποροῦμεν νὰ κατορθώσωμεν, τὸ μόνον ποῦ θὰ μᾶς δώσῃ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν γαλήνην, εἶνε νὰ ὑπακούωμεν εἰς τὴν συνειδήσιν μας, εἴτε πιστεύομεν εἰς τὴν Αἰώνιον ζωὴν, ὁπλοδὴ εἰς τὰ διδάγματα τοῦ Χριστοῦ, εἴτε ὄχι.

Μὲ ἄλλους λόγους, ἂν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν εἰς τὸν πλησίον μας ἐκεῖνο ποῦ θέλομεν νὰ μᾶς κάμῃ αὐτός, τοῦλάχιστον ἂς μὴ τοῦ κάμωμεν ἐκεῖνο, ποῦ δὲν θέλομεν νὰ κάμῃ αὐτός εἰς ἡμᾶς.

Ἐνῶ γνωρίζουν οἱ ἄνθρωποι πρὸ πολλοῦ καιροῦ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ἀντὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσουν φονεύουν, κλέπτουν, ἀνομοῦν. Καὶ οὕτω ἀντὶ τὰ ζοῦν εἰς τὴν χαρὰν, τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀγάπην, — ὑποφέρουν, πάσχουν, καὶ αἰσθάνονται μόνον τὸ μῖδος ἢ τὸν φόβον ὁ ἕνας διὰ τὸν ἄλλον. Παντοῦ, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, οἱ ἄνθρωποι προσπαθοῦν νὰ κρύβουν τὴν ἁμαρτωλὴν ζωὴν τῶν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τῶν, νὰ λησμονοῦνται, νὰ πνίγουν τὰ βάσανά των, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνουν. Καὶ ὅλον ἐν αὐξάνουν οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἁνώτερον τὸ λογικὸν καὶ αὐτοκτονοῦν, διότι εἶνε ἁνώτερον τῶν δυνάμεων τῶν τὸ νὰ ὑποφέρουν μίαν ζωὴν, ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Ἀλλὰ θὰ παρατηρήσῃ κανεὶς : Πρέπει νὰ εἶνε τέτοια ἡ ζωὴ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν Αὐτοκράτορες, Βασιλεῖς, Κυβερνήσεις, Κοινοβούλια, καὶ νὰ διοικῶν ἑκατομμύρια στρατιωτῶν ὠπλισμένων με ὅπλα καὶ κανόνια, καὶ ἐτοίμων νὰ ἀλλομολοσπαρῶσιν; Εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ὑπάρχουν ἐργοστάσια παράγοντα βλαβερὰ καὶ ἀνωφελῆ ἀντικείμενα, ἐργοστάσια ὅπου ἑκατομμύρια ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων μεταβάλλονται εἰς μηχανάς, καὶ κοπιᾶζον 10, 12 καὶ 15 ὥρας τὴν ἡμέραν. Εἶνε ἀναπόφευκτος ἡ αὐξάνουσα καθημερινῶς ἐρημωσις τῶν χωρίων, καὶ ἡ αὐξάνουσα ἀνθρωποσυρροὴ τῶν πόλεων με τὰ καπνηλεῖά των, τὰ νυκτερινὰ τῶν ἀσύλα, τὰ παιδοκομεῖά των καὶ